

Porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti udruga

Perić, Domagoj

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Economics and Business / Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:148:763344>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported/Imenovanje-Nekomercijalno-Dijeli pod istim uvjetima 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-25**

Repository / Repozitorij:

[REPEFZG - Digital Repository - Faculty of Economics & Business Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Računovodstvo i revizija

Porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti
udruga

Tax and accounting framework of the associations economic
activities

Diplomski rad

Domagoj Perić

Zagreb, rujan, 2019. godina.

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet
Računovodstvo i revizija

Porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti
udruga

Tax and accounting framework of the associations economic
activities

Diplomski rad

Domagoj Perić, 0067511263

Mentor: prof. dr. sc. Vesna Vašiček

Zagreb, rujan, 2019. godina

Ime i prezime studenta/ice

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je

DIPLOMSKI RAD

(vrsta rada)

isključivo rezultat mog vlastitog rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu, a što pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da nijedan dio rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz necitiranog rada, te da nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad u bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili obrazovnoj ustanovi.

Student/ica:

U Zagrebu, _____

(potpis)

Sažetak

Udruge su važan dio današnjih modernih društava, i doprinose boljitku svih u društvu. To su organizacije neprofitnog karaktera koje se najvećim dijelom financiraju putem članarina, donacija te sredstava iz proračuna bilo na lokalnoj ili državnoj razini. Bez obzira na spomenute načine financiranje velika većina udruga se financira i iz gospodarskih djelatnosti koje ostvaruje u redovitom poslovanju. Prihodi koji neprofitne organizaciju ostvaruju putem svojih gospodarskih djelatnosti predmetom su oporezivanja. Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost podliježu sve neprofitne organizacije čija je vrijednost isporučenih dobra i usluga veća od 300.000,00 kuna i taj iznos poreza na promet moraju plaćati sve neprofitne organizacije bez iznimke. Kod oporezivanja porezom na dobit kod neprofitnih organizacija ta granica nije toliko jasno određena. Iz samih obilježja djelatnosti proizlazi da neprofitne organizacije ne mogu ostvarivati profit iako zapravo u svakodnevnom poslovanju ostvaruju određene viškove prihoda nad rashodima i posluju ostvarujući prihode na tržištu. Zbog svega navedenog situacije plaćanja odnosno ne plaćanja poreza na dobit rješavaju se pojedinačno prema procjeni Porezne uprave.

Ključne riječi: udruge, neprofitne organizacije, oporezivanje, porez na dodanu vrijednost, porez na dobit

Summary

Associations are an important part of today's modern societies and they contribute to the well-being of all in society. These are non-profit-making organizations that are largely funded by membership fees, donations, and budget funds, either locally or nationally. Notwithstanding the aforementioned methods of financing, the vast majority of associations are financed from the economic activities they carry out in the ordinary course of business. The income that a non-profit organization makes through its economic activities is subject to taxation. Value-added tax is subject to all non-profit organizations whose value of goods and services delivered exceeds HRK 300,000.00 and this amount of sales tax must be paid by all non-profit organizations without exception. In the case of corporate income taxation with non-profit organizations this limit is not so clearly defined. From the very characteristics of the industry, it can be said that non-profit organizations cannot make a profit, even though in day-to-day business they actually generate certain surpluses of income over expenditures and operate on the market. Due to all of the above, there is a confusing situation that arises when paying or not paying income taxes.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1 Predmet i cilj rada.....	1
1.2 Izvori podataka i metode istraživanja.....	2
1.3 Struktura rada	2
2. Obilježja udruga.....	3
2.1 Obilježja udruga	3
2.1.1 Načela djelovanja udruga	5
2.1.2 Osnivanje udruga.....	6
2.2 Izvori financiranja i imovina udruga	8
2.3 Gospodarska djelatnost	9
3. Računovodstveni okvir i oporezivanje udruga.....	12
3.1 Računovodstveni okvir	12
3.1.1 Jednostavno knjigovodstvo	13
3.1.2 Dvojno knjigovodstvo	14
3.1.3 Poslovne knjige	15
3.1.4 Financijsko izvještavanje	17
3.2 Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost	19
3.2.1 Prijava poreza na dodanu vrijednost	20
3.2.2 Oslobođenja plaćanja poreza na dodanu vrijednost	22
3.3 Oporezivanje porezom na dobit.....	24
3.3.1 Utvrđivanje osnovice oporezivanje porezom na dobit.....	24
3.3.2 Prijava poreza na dobit	26
3.3.3 Zasebno knjigovodstvo za gospodarsku djelatnost	32
4. Porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti na primjeru Autokluba Rijeka 33	
4.1 Računovodstveni tretman gospodarskih djelatnosti	33
4.2 Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost	36
4.3 Oporezivanje porezom na dobit.....	37
4.4 Problematika prilikom obračuna poreza u udrugama	41
5. Zaključak.....	47
Popis literature.....	49
Popis slika:	51
Popis tablica:	51
Životopis.....	52

1. UVOD

1.1 Predmet i cilj rada

Udruge u Hrvatskoj su često tema razgovora i debata koje se vode u društvu. Na prvi spomen udruge većina ljudi ima mišljenje da su to vrsta udruženja koja financira država. To nije točno iz razloga što postoje udruge koje se financiraju iz državnog proračuna ali tako isto postoje i udruge koje se financiraju isključivo iz donacija, članarina te iz svojih redovitih aktivnosti. Udruge koje ostvaruju prihode i rashode prilikom obavljanja svojih redovnih aktivnosti podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost čim prijeđu prag koji je određen zakonom.

Međutim problem se javlja prilikom plaćanja poreza na dobit. Do problema dolazi već u samom podjeli odnosno klasifikaciji udruga kao neprofitnih organizacija. Navedena klasifikacija nam govori da su to organizacije koje ne ostvaruju profit pa samim time ne trebaju plaćati porez na dobit. Taj problem određenja neprofitnog karaktera djelatnosti udruge dolazi do izražaja kada udruga ostvari višak prihoda nad rashodima. Razlika između toga je višak prihoda nad rashodima koji ostaje udruzi i oko toga nema spora ali problem se javlja prilikom obračunavanja poreza na dobit. Porezna uprava taj višak prihoda može tereti neprofitne isto kao i profitne organizacije porezom na dobiti.

Najviše pitanja se javlja prilikom oporezivanja udruga porezom na dobit iz razloga što ni porezna uprava ne želi dati obvezujuće mišljenje odnosno ova situacija nije ni zakonski precizno razriješena. Sve to do dovodi do toga da neke udruge plaćaju porez na dobit dok druge ne plaćaju zato što smatraju da one ne podliježu toj vrsti poreza.

Sve navedeno upućuje na predmet ovoga rada, a to je nedorečenost i otvorena pitanja koja se javljaju prilikom oporezivanja porezom na dobit neprofitnih organizacija.

1.2 Izvori podataka i metode istraživanja

Za potrebe prikupljanja podataka i informacija nužnih za provedbu ciljeva rada, korišteni su sekundarni izvori podataka, znanstvena i stručna literatura usmjerena na područje računovodstva neprofitnih organizacija. Također, korišteni su dijelovi Zakona o udrugama, Zakona o porezu na dobit te Zakon o porezu na dodanu vrijednost. Uz sve to korištene su upute i mišljenja porezne uprave izdane Autoklubu Rijeka.

Prilikom obrade prikupljenih podataka, korištene su metode istraživanja primjenjive u društvenim znanostima kao što je metoda komparacije, metoda klasifikacije analize i sinteze te su definirani ključni pojmovi nužni za razumijevanje tematike rada.

1.3 Struktura rada

Diplomski rad organiziran je u četiri cjeline, a započinje uvodom koji opisuje problematiku rada koja će se analizirati te izvori i metode prikupljanja podataka. U drugoj cjelini definiraju se obilježja i vrste udruga te načini njihova financiranja. Dalje se nastavlja definirajući značenje računovodstvenog okvira te oporezivanje udruga porezom na dobit i porezom na dodanu vrijednost. U zadnjoj cjelini prikazan je porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti udruga na primjeru Autokluba Rijeka. Rad završava zaključkom koji se formira na temelju iznesenih činjenica i prikupljene literature.

2. Obilježja udruga

2.1 Obilježja udruga

„Udruga u smislu ovog Zakona je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja“¹. Prvo je potrebno naglasiti da udruge spadaju u skupinu neprofitnih organizacija. Temeljno obilježje neprofitnih organizacije je odsustvo profita. Odnosno to znači da su to organizacije čija osnovna djelatnost nije stvaranje dodane vrijednosti u obliku novca već stvaranje dodane vrijednosti u smisli unaprjeđenja javnog i općeg interesa.

Neka od obilježja neprofitnih organizacija su²:

- Ciljevi poslovanja neprofitnih organizacija nisu usmjereni prema ostvarivanju profita
- Kroz djelatnost neprofitnih organizacija osigurava se zadovoljene općih i javnih potreba
- Izvori financiranja ne ovise isključivo o uspjehu na tržištu
- Odnos sa korisnicama ne uspostavlja se direktno preko veze na tržištu
- Odsustvo mjerenja profita zahtjeva drugačiji računovodstveni okvir
- Razlike u poreznom tretmanu djelatnosti
- Specifičnosti u načinu upravljanja neprofitnom organizacijom
- Moraju poslovati efektivno i efikasno kao svaka druga organizacija kako bi opstale i nastavile s pomaganjem društvu

¹ Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d., 4, str.1

² Drača. A. (2015), Računovodstvo neprofitnih organizacija. Diplomski rad. Rijeka: Ekonomski fakultet

U Republici Hrvatskoj postoji podjela neprofitnih organizacija na korisnike proračuna – državne neprofitne organizacije i neprofitne organizacije – nedržavne neprofitne organizacije. Državne neprofitne organizacije obavljaju poslove od javnog interesa, djelatnost im je podržana od države odnosno lokalne jedinice, osnovane su kao ustanove te rjeđe kao udruge te su osnovane posebnim zakonom. Nedržavne neprofitne organizacije osnovane su najčešće kao udruge građana radi zaštite njihovih interesa, a financiraju se iz dobrovoljnih priloga, članarina, subvencija, donacija te iz vlastitih prihoda koje ostvaraju svojom gospodarskom aktivnošću na tržištu. Pojedini programi iz nedržavnih neprofitnih organizacija mogu se financirati iz državnog proračuna lokalne i područne samouprave te fondova.³

Također još jedan važan pojam koji se veže za udruge, a to je volontiranje.

⁴„Volontiranjem se, u smislu ovoga Zakona, smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“

Jednostavnije rečeno volonter je osoba koja izdvaja svoje slobodno vrijeme kako bi u udruzi obavljala određene aktivnosti, a da pritom ne traži novčanu protuvrijednost za obavljene radnje.

³ Vesna Vašiček, Računovodstvo neprofitnih organizacija, Obilježja NO proračunski korisnici, nevladine neprofitne organizacije, Zagreb(2018)

⁴ Narodne novine (2007) Zakon o volonterstvu. Zagreb: Narodne novine d.d., 3(1), str. 1

2.1.1 Načela djelovanja udruga

Načela na kojima se udruge temelje su:

- Načelo neovisnosti – udruga samostalno utvrđuje svoje ciljeve, područja u kojima će djelovati, djelatnosti i svoj unutarnji ustroj
- Načelo javnosti – udruga ostvaruje ovo načelo upisom javnih podataka u javno dostupni registar udruga i objavom svojih godišnjih financijskih izvještaja
- Načelo demokratskog ustroja – upravljanje udrugom i unutarnji ustroj mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog načina očitovanja volje svojih članova
- Načelo neprofitnosti – udruga se ne osniva sa namjerom osnivanja dobiti ali može obavljati djelatnosti u kojima ostvaruje prihod uz pretpostavku da je to u skladu sa statutom udruge
- Načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu – udruge slobodno i javno sudjeluju u razvoju, praćenju, provođenju i vrednovanju javnih politika kao i u oblikovanju javnog mijenja te izražavanja svojih stajališta i mišljenja

2.1.2 Osnivanje udruga

Udrugu mogu osnovati najmanje 3 osobe s time da jedna od te 3 osobe u trenutku osnivanja mora biti punoljetna i poslovno sposobna. Nakon toga udruga se upisuje u Registar udruga RH koji vodi ured državne uprave u županiji gdje se nalazi središte udruge. Zatim se u uredu državne uprave podnosi zahtjev za upis u registar⁵. Uz zahtjev za upis u registar moraju se priložiti i sljedeći dokumenti:

- zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine,
- odluka skupštine o pokretanju postupka za upis u registar udruga, ako takva odluka nije donesena na osnivačkoj skupštini,
- statut,
- popis osnivača,
- osobna imena osoba ovlaštenih za zastupanje i osobno ime ili naziv likvidatora,
- izvod iz sudskog ili drugog registra za pravnu osobu osnivača udruge,
- preslika osobne iskaznice ili putovnice za osnivače, likvidatora i osobe ovlaštene za zastupanje,
- suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonom kao uvjet za upis udruge,
- ovjerena suglasnost zakonskog zastupnika ili skrbnika, kada je osnivač udruge maloljetna osoba sa navršenih 14 godina života te punoljetna osoba lišena poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova,
- ovjerena izjava fizičke osobe, ako se u naziv udruge unosi ime ili dio imena te osobe odnosno pristanak njezinih nasljednika
- ovjerena suglasnost međunarodne organizacije, ako se u naziv udruge unosi naziv ili znak iste
- upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn državnih biljega po Tar. br. 2. Uredbe o tarifi upravnih pristojbi⁶

Na kraju cjelokupnog procesa ako je sve u redu ured državne uprave donosi rješenje.

Svaka udruga mora imati statut koji predstavlja temeljni akt udruge. Skupština je zadužena za donošenje statuta. Svi naknadno donesi akti moraju biti u skladu sa statutom udruge.

⁵ Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d., 11(1), str.2

⁶ Ministarstvo uprave, Registar udruga, dostupno na <https://uprava.gov.hr/registar-udruga/826>

Članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabраних predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom.

Skupština je najviše tijelo udruge. Statutom se može utvrditi drukčiji naziv skupštine kao najvišeg tijela udruge. Statutom udruge se, osim skupštine, mogu utvrditi upravna (izvršna), nadzorna i druga tijela udruge. Udruga imenuje jednu ili više fizičkih osoba za zastupanje udruge. Skupštinu udruge čine svi članovi udruge ili njihovi predstavnici izabrani na način propisan statutom udruge. Iznimno, ako su statutom udruge određene kategorije članstva, statutom se može odrediti da samo pojedine kategorije članstva čine skupštinu udruge, odnosno da imaju pravo odlučivanja na skupštini.⁷

Skupština udruge:

- usvaja statut udruge i njegove izmjene i dopune
- bira i razrješava osobe ovlaštene za zastupanje, osim ako statutom nije propisano da osobe ovlaštene za zastupanje bira i razrješava drugo tijelo udruge koje bira skupština
- bira i razrješava druga tijela udruge, ako statutom nije drukčije propisano
- odlučuje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruuga
- usvaja plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu
- usvaja godišnje financijsko izvješće
- odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, gospodarskih djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine udruge
- donosi odluku o statusnim promjenama
- te odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela udruge

Osoba ovlaštena za zastupanje odgovara za zakonitost rada udruge, vodi poslove udruge sukladno odlukama skupštine, ako statutom nije drukčije propisano, odgovorna je za podnošenje skupštini prijedloga godišnjeg financijskog izvješća, dostavlja zapisnik s redovne sjednice skupštine nadležnom uredu koji vodi registar udruuga, sklapa ugovore i poduzima druge pravne radnje u ime i za račun udruge te obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktima udruge.⁸

⁷ Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d., 16, str.4

⁸ Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d., 19, str.4

2.2 Izvori financiranja i imovina udruga

Izvori financiranja putem kojih udruga stječu svoju imovinu su:

- Članarine
- Donacije, dotacije i subvencije
- Obavljanje gospodarske djelatnosti
- Državni proračun
- Proračun lokalne i područne samouprave
- Razni fondovi i/ili iz inozemnih izvora⁹

Prema računovodstvenom tretmanu imovina je resurs koji udruga kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od koje se očekuju buduće koristi. Imovina se klasificira po svojoj vrsti, trajnosti i obavljanju djelatnosti.

U slučaju prestanka rada udruge Zakon propisuje da se nakon namirenja vjerovnika i troškova likvidacijskog, sudskog i drugog postupka, preostala imovina predaje neprofitnoj organizaciji koja ima iste ili slične statutarne ciljeve. Udruga nema pravo preostalu imovinu dijeliti svojim članovima, zaposlenicima ili osobama ovlaštenim za zastupanje. Prestankom rada ona udruga koja je primila sredstva iz javnih izvora mora ta ista sredstva vratiti u proračun iz kojeg ih je primila.

U slučaju da se nakon prestanka rada udruge ne može provesti postupak s imovinom udruge koju je udruga odredila svojim statutom, preostalu imovinu stječe jedinica lokalna samouprave na čijem je području sjedište udruge.

Za obveze prema trećim osobama udruge odgovara cjelokupnom svojom imovinom. Međutim članovi i osnivači udruge ne odgovaraju svojom vlastitom i privatnom imovinom.

⁹ Moja uprava, Imovina udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/imovina-udruga/1568>

2.3 Gospodarska djelatnost

Bitno je odmah na početku naglasiti da udruge smiju obavljati gospodarsku djelatnost ali ne za račun i u korist svojih članova ili trećih osoba¹⁰. To je definirano člankom 9. Zakona o udrugama gdje se spominje načelo neprofitnosti. Također udruge smiju obavljati gospodarsku djelatnost ako je to previđeno statutom udruge sukladno posebnim propisima kojima se utvrđuju svi potrebni uvjeti za obavljanje određene djelatnosti.

Gospodarsku djelatnost udruga može obavljati pored djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni statutom.

Odredbama Općeg poreznog zakona objašnjeno je da pod gospodarsku djelatnost spada razmjena dobara i usluga radi ostvarenja prihoda, profita ili drugih novčano mjerljivih koristi. Također je propisano i Zakonom o udrugama da udruge mogu ostvarivati prihode obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi i gospodarskih djelatnosti samo ako je to previđeno statutom udruge.

U slučaju da udruga ostvari višak prihoda nad rashodima on se mora sukladno statutu koristiti za ostvarivanje ciljeva udruge. Postupanjem na ovaj način udruga može ostvarivati dohodovnu djelatnost i ostvariti neograničeni visok prihod. Usprkos tome što je zabranjeno obavljanje gospodarske djelatnosti za račun i u korist svojih članova, nije zabranjeno da se članovima udruge podmire određeni troškovi ili da ih se nagradi za promicanje ciljeva udruge.

Nakon što udruga statutom donese odluku o obavljanju gospodarske djelatnosti, nadležni ured državne uprave o tome obavezno obavještava Poreznu upravu. Zakonom o porezu na dobit propisano je da udruge koje obavljaju određenu gospodarsku aktivnost čije bi neoporezivanje dovelo do nepovlaštenih prednosti na tržištu, dužne u roku od 8 dana nakon početka obavljanja djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi nadležni ured Porezne uprave.

Udruga koja sama prijavi Poreznoj upravi svoju gospodarsku djelatnost neće dobiti rješenje već postaje obveznik poreza na dobit bez rješenja. U slučaju da Porezna uprava na svoju ili tuđu inicijativu obveže udrugu na plaćanje poreza na dobit, tada će udruga dobiti rješenje.¹¹

¹⁰ Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d., 9, str.2

¹¹ Moja uprava, Gospodarska djelatnost udruge, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/gospodarska-djelatnost-udruge/1567>

Zakonom o porezu na dobit se ne razmatra što udruga radi sa viškom prihoda nad rashodima. Već se uzima u obzir povlašteni položaj udruge na tržištu u slučaju da ne podliježe porezu na dobit u odnosu na svoju konkurenciju u vidu poduzetnika koji podliježu plaćanju poreza na dobit. Također je važno reći da Zakonom o porezu na dobit nije predviđeno do koje visine prihoda udruga ne bi imala obvezu prijavljivati gospodarsku djelatnost koju obavlja.

Uz sve to udruge mogu radi obavljanja gospodarskih djelatnosti osnivati trgovačka društva ili neke druge gospodarske subjekte kako bi ostvarivali ciljeve koji su predviđeni statutom udruge.

Udrugama je dopušteno obavljati sve gospodarske djelatnosti uz uvjet da je to najprije previđeno statutom te nije zakonom zabranjeno. Zato je bitno prije početka obavljanja djelatnosti i uvrštenja istoga u statut provjeriti relevantne zakone koji su povezani sa gospodarskom djelatnošću.¹²

U slučaju da je gospodarska djelatnost trgovina, onda se udruga mora ponašati kao poslovni subjekt i pridržavati se svih minimalnih tehničkih uvjeta. To se sve odnosi na sredstva i opremu pomoću koje se obavlja trgovina, opće zdravstvene i sanitarne uvjete.

Gospodarska djelatnost kojom se udruga može još baviti je i održavanje tečaja. Usprkos dozvoli bavljenja takvom vrstom djelatnosti potrebno je unaprijed polaznicima tečaja naglasiti kako o uspješnom položenom tečaju nije javna isprava već ona ima samo interno značenje.

Udruga kao neprofitna organizacija također može prodavati robu koja joj je donirana i poklonjena, a za koju se ne pruža nikakva protuusluga davateljima. Takva se roba može smatrati kao vlastiti proizvod. Za obavljanje prodaje predmeta koje nisu proizvod udruge ili na način koji nije predviđen Zakonom o trgovini potrebno je registrirati udrugu kao trgovačko društvo ili obrt za djelatnost kupnje i prodaje robe.

¹² Moja uprava, Gospodarska djelatnost udruge, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/gospodarska-djelatnost-udruge/1567>

Posluživanje jela i pića također može biti gospodarska djelatnost koju udruga obavlja. Odredbama Zakona o ugostiteljstvu određeno je šta se smatra točno smatra gospodarskom djelatnošću i pod kojim se uvjetima ona može obavljati te je definirano da se ugostiteljstvom mogu baviti sljedeće vrste udruga:¹³

- Hrvatski ferijalni i hotelski savez
- Hrvatski planinarski savez i njegove članice
- Lovačke udruge
- Ribičke udruge
- Udruge pripadnika nacionalnih manjina
- Savez izviđača Hrvatske
- Hrvatska glazbena mladež u objektima Međunarodnog kulturnog centra u Grožnjanu
- Amaterske sportske udruge

Udruge mogu pružati usluge posluživanja hladnih i toplih jela, alkoholnih i bezalkoholnih napitaka za potrebe svojih članova u svojim prostorijama. Udruge koje obavljaju takvu vrstu usluge ne moraju niti mogu prijaviti i registrirati takvu vrstu ugostiteljstva. Također takve udruge nemaju obvezu ishodovati od nadležnog tijela dozvolu kako prostorija u kojoj obavljaju svoje djelatnost udovoljava svim potrebnim tehničkim uvjetima. Međutim takve udruge ne smiju posluživati alkoholna pića svojim članovima niti smiju posluživati bilo kakvu vrstu hrane ili pića osobama koje nisu članovi ili zaposlenici udruge. Iznimno odredbama Zakona o ugostiteljstvu udrugama je dopušteno usluživanje hrane, alkoholnih i bezalkoholnih napitaka ako se radi o organizaciji manifestacija i proslava u turističke i promidžbene svrhe.

¹³ Narodne novine (2019), Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zagreb: Narodne novine d.d.(NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19)

3. Računovodstveni okvir i oporezivanje udruga

3.1 Računovodstveni okvir

Baš kao profitni sektor i neprofitni sektor je obvezu provođenja računovodstva i vođenja poslovnih knjiga. Za računovodstvene poslove je zadužen zastupnik neprofitne organizacije ili druga fizička ili pravna osoba koja je zadužena za vođenje računovodstva.

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija uređena su sljedeća pitanja: računovodstvena načela i poslovi, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, prikupljanje i obrada podataka, popis obveza i imovine, načela iskazivanja obveza, imovine i vlastitih izvora te priznavanje prihoda, rashoda, primitaka i izdataka i temeljna financijska izvješća.¹⁴

Obveznici primjene računovodstva neprofitnih organizacija su:

- domaće i strane udruge te njihovi savezi
- zaklade
- fundacije
- ustanove
- umjetničke organizacije
- komore
- sindikati
- udruge poslodavca
- druge pravne osobe kojima nije temeljni cilj osnivanja udruga stjecanje dobiti

U neprofitnom računovodstvu ne postoji obveza sastavljanja računovodstvenih politika. Bez obzira na to osobe koje vode neprofitno računovodstvo mogu koristiti računovodstvene politike koje možda nisu u pismenom obliku ali one postoje.¹⁵

Računovodstvene politike su posebna načela ,osnove, dogovori, praksa i pravila koje se primjenjuju pri sastavljanju i prezentiranju financijskih izvještaja.

¹⁴ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 1, str. 2

¹⁵ Dremel, N (2013) Računovodstvene politike u neprofitnom računovodstvu, RRIF, 12, str. 1-9

Računovodstvo neprofitnih organizacija temelji se na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju podataka. ¹⁶Načelo točnosti osigurava da se svaka informacija koja se pojavi u financijskom izvještaju prikazuje istinito. Pomoću načela pouzdanosti se osigurava da svaka informacija u financijskom izvještaju odražava ono što predstavlja. Načelo koje osigurava da se podaci iskazuju pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, imovine, obveza i vlastitih izvora je načelo pojedinačnog iskazivanja podataka. Također treba naglasiti da poslovanje neprofitne organizacije mora temelji na načelu dobrog financijsko upravljanja i kontrola te na načelu javnosti i transparentnosti. Prema načinu knjiženja poslovnih događaja i prema načinu nastanka događaja razlikujemo jednostavno i dvojno knjigovodstvo.

3.1.1 Jednostavno knjigovodstvo

¹⁷Neprofitna organizacija čija je vrijednost imovine 3 godine uzastopce ne prelazi 230.000,00 kn na razini godine i čiji je godišnji prihoda u prethodne 3 godine manji od 230.000,00 kn i koja donijela odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva te primjeni novčanog računovodstvenog načela nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva. ¹⁸Odluka se donosi u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok organizacija zadovoljava uvjete.

Prilikom vođenja jednostavnog knjigovodstva u poslovnim knjigama se iskazuju poslovne promjene tek kada nastanu prometi gotovog novca te prihodi i rashodi prema novčanom načelu. Novčano načelo znači da se učinci novčanih transakcija i ostalih događaju priznaju ne kad su nastali već se primi ili isplati novac. To također znači da se primici i izdaci priznaju po novčanom načelu te se oni kronološki prikazuju u poslovnim knjigama na temelju primljenih uplata i obavljenih isplata uključujući i obračunska plaćanja.

¹⁶Drača. A. (2015), Računovodstvo neprofitnih organizacija. Diplomski rad. Rijeka: Ekonomski fakultet

¹⁷ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 9(2,3,4), str2

¹⁸ Moja uprava, Računovodstvo udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566>

Neprofitna organizacija koje vodi jednostavno knjigovodstvo dužna je voditi sljedeće poslovne knjige:

- knjiga blagajne
- knjiga primitka i izdataka – kronološkim se redoslijedom iskazuju primici i izdaci temeljem primljen uplata i obavljenih isplata
- knjiga ulaznih računa – kronološkim redom se iskazuju svi primljeni računi od strane dobavljača u toku poslovne godine, bez obzira na način plaćanja
- knjiga izlaznih računa – kronološkim redom se iskazuju svi izdani računi kupcima u toku poslovne godine, bez obzira na način naplate
- popis dugotrajne nefinancijske imovine

Udruga koja tokom godine nije imala nikakav poslovni događaj niti u poslovnim knjigama nema podataka o imovini i obvezama dužna u roku koji je zakonom predviđen dostaviti Ministarstvu financija izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.¹⁹

3.1.2 Dvojno knjigovodstvo

Temelj dvojnog knjigovodstva je načelo dvojnosti odnosno to znači da je to sustav u kojem se poslovne promjene evidentiraju najmanje 2 puta na najmanje 2 računovodstvena konta. Pod poslovnim promjenama misli se na sve poslovne događaje i transakcije kao na primjer promjene imovine ili obveza kod neprofitne organizacije. Na temelju evidencija koje se vode po sustavu dvojnog knjigovodstva mogu se prikazati svi podaci o stanju imovine, prihoda, rashoda.²⁰ Neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Sustav financijskog upravljanja i kontrola sastoji se od 5 međusobno povezanih komponenti:

- kontrolno okruženje
- upravljanje rizicima
- kontrolne aktivnosti
- informacije i komunikacije
- praćenje i procjena sustava

Pod kontrolnim okruženjem smatra se profesionalni i osobni integritet te etičke vrijednosti zakonskih zastupnika i zaposlenika, rukovođenje i stil upravljanja, određivanje misije, vizije i

¹⁹ Drača. A. (2015), Računovodstvo neprofitnih organizacija. Diplomski rad. Rijeka: Ekonomski fakultet

²⁰ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 4(1,2,3), str. 2

ciljeva organizacije, organizacijska struktura, uključujući dodjelu ovlasti i odgovornosti te uspostavu odgovarajuće linije izvješćivanja i praksu upravljanja ljudskim potencijalima.²¹ Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika uzimajući u obzir ciljeve organizacije te poduzimanja potrebnih radnji, a sve u svrhu smanjenja rizika. Kontrolne aktivnosti se temelje na pisanim pravilima i načelima koja se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva organizacije i smanjenja rizika na razinu koja je prihvatljiva. Financijska izvješća i druga izvješća sadrže poslovne informacije koje omogućuju kontrolu i upravljanje poslovanja. Informacije moraju biti ažurne, točne i dostupne radi učinkovite komunikacije na svim razinama.²²

Obveznici dvojnog knjigovodstva moraju izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od:

- plana prihoda i rashoda
- plana zaduživanja i otplate
- obrazloženje financijskog plana

Financijski plan donosi najviše tijelo udruge odnosno tijelo koje je određeno statutom najkasnije do 31.12. tekuće godine za sljedeću godinu. Preraspodjela sredstava provodi se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana. Zastupnik ovlašten za zastupanje odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.²³

Neprofitne organizacije koje su obveznici dvojnog knjigovodstva poslovne događaje iskazuju prema načelu nastanka događaja. Imovina i obveze te prihodi i rashodi se također iskazuju prema tom načelu. Načelo nastanka događaja znači da se poslovnim knjigama događaju priznaju onda kada i stvarno nastanu.

3.1.3 Poslovne knjige

Poslovne knjige u dvojnog knjigovodstvu koje vode neprofitne organizacije su:

²¹ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 4(3,4,5,6,7,8,9), str. 3

²² Osnove financija za neprofitne organizacije i odgovori na najčešća pitanja, dostupno na: <https://cci.hr/wp-content/uploads/2016/03/Osnove-financija-A5-S-11.pdf>

²³ Moja uprava, Računovodstvo udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566>

- dnevnik
- glavna knjiga
- pomoćne knjige²⁴

Dnevnik je poslovna knjiga u koju se promjene unose slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja koji su nastali na stavkama imovine, obveza, vlastitih izvora te prihoda i rashoda. Podaci se prilikom unosa u glavnu knjigu unose prema unaprijed utvrđenom računskom planu. Računskim planom za neprofitne organizacije ustanovljene su brojčane oznake te nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Područja koja se nalaze u računskom planu su razvrstana na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Također odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati na analitičke i podanalitičke račune. Za raščlanjivanje se koristi dekadni sustav.²⁵

Pomoćne knjige su analitičke evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički. Neprofitna organizacija koja je obvezna svoje knjige voditi po načelu dvojnog knjigovodstva dužna je voditi sljedeće pomoćne knjige²⁶:

- knjiga dugotrajne nefinancijske imovine
- knjiga kratkotrajne nefinancijske imovine
- knjiga financijske imovine i obveza
- knjiga blagajni
- evidencija putnih naloga i korištenja službenog vozila

Osim gore navedenih pomoćnih knjiga postoje i dodatne pomoćne knjige, a to su: evidencija danih i primljenih jamstava i garancija, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema potrebnim zahtjevima i propisima.

Poslovne knjige se vode na način da osiguravaju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, mogućnost korištenja podataka, čuvanje, dobivanje uvida u trenutno stanje podataka u glavnoj knjizi te vremenski slijed nastalih poslovnih promjena. Kalendarska i poslovna godina su jednake te se zbog toga poslovne knjige vode za razdoblje od 01.01. do 31.12. Poslovne knjige

²⁴ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 12(3,4,5,6,7,8,), str. 5

²⁵ Moja uprava, Računovodstvo udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566>

²⁶ Vašiček, D. i Vašiček, V. (2016) Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci

se otvaraju početkom godine ili u trenutku osnivanja. Početno stanje glavne knjige prilikom otvaranje poslovne godine moraju biti jednako završnom stanju prošle godine. Poslovne knjige se moraju čuvati i to:

- dnevnik i glavna knjiga 11 godina
- pomoćne knjige 7 godina

Poslovne knjige koje je neprofitna organizacija dužna voditi ako koristi jednostavno knjigovodstvo su:

- knjiga blagajne
- knjiga primitaka i izdataka
- knjiga ulaznih računa
- knjiga izlaznih računa
- popis dugotrajne nefinancijske imovine

Knjiga primitaka i izdataka može se smatrati glavnim knjigom jednostavnog knjigovodstva, a uključuje sve gotovinske i negotovinske primitke i izdatke. Knjiga primitaka i izdataka mora sadržavati minimalno ove podatke: redni broj, datum, primitak/izdatak, broj i naziv knjigovodstvene isprave na kojoj se temelji poslovni događaj. Knjiga blagajne služi kao kronološka evidencija gotovinskih uplata i isplata. Knjiga ulaznih računa sadrži sljedeće podatke: redni broj, podaci o ulaznom računu (datum i broj), podaci o dobavljaču, iznos računa dok knjiga izlaznih računa sadrži sljedeće podatke: podaci o kupcu, podaci o izlaznom računu i ukupan iznos računa.

3.1.4 Financijsko izvještavanje

²⁷Financijski izvještaji su proizvod rada računovodstva neprofitne organizacije i namijenjeni su unutarnjim i vanjskim korisnicima. Oni su važni zato što iskazuju financijski položaj, novčane tokove i financijsku uspješnost.²⁸

Financijski izvještaju moraju pružati objektivnu i realnu sliku financijskog položaja. Neprofitne organizacije u Hrvatskoj su dužne sastavljati financijske izvještaje koji se razlikuju ovisno o tome vodi li udruga svoje knjige po principu jednostavnog ili dvojnog knjigovodstva. Financijski izvještaji se podnose Ministarstvu financija iako ono mogu imenovati neko drugo

²⁷ FINA, Neprofitne organizacije, dostupno na: <https://www.fina.hr/neprofitne-organizacije>

²⁸ Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d. 12(3,4,5,6,7,8,), str. 5

tijelo koje će zaprimati financijske izvještaje. Za sastavljanje financijskih izvještaja odgovorna je osoba koja je u udruzi zadužena za računovodstvene poslove ili druga stručna osoba koja vodi računovodstvo. Zakonski zastupnik potpisuje financijske izvještaje i on odgovara za njih pod materijalnom i kaznenom odgovornošću.²⁹

Općeprihvaćeni koncepti koji se koriste prilikom sastavljanja financijskih izvještaja su:

- koncept subjekta
- koncept neograničenog vremena poslovanja
- koncept periodičnosti
- koncept novčanog mjerenja

Koncept subjekta podrazumijeva da se računovodstva vodi za subjekta ,a ne za osobe koje ga vode, posjeduju ili su na neki drugi način povezanim sa njim. Neograničenost vremena poslovanja podrazumijeva da će subjekt nastaviti poslovati iz godine u godinu te da se protekom vremena neće smanjivati opseg poslovanja. Koncept periodičnosti pretpostavlja da se izvještavanje mora odvijati u određenim vremenskim periodima te se u izvještajima mora navesti za koje je razdoblje izvještaj odnosi. Koncept novčanog mjerenja znači da se u financijskim izvještajima prikazuju samo činjenice koje imaju novčani izraz vrijednosti.

²⁹ Moja uprava, Računovodstvo udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566>

3.2 Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost

U Hrvatskom zakonodavstvu ne navode se posebno neprofitne organizacije u vidu poreza na dodanu vrijednost. Iz definicije poreza na dodanu vrijednost proizlazi su porezni obveznici pravne ili fizičke osobe bez obzira obavljaju li profitnu ili neprofitnu djelatnost.³⁰ Porezni obveznik u smislu Zakona o porezu na dodanu vrijednost je svaka osoba koja obavlja bilo kakvu gospodarsku djelatnost.

Redovni porezni obveznici upisani su u registar poreznih obveznika te na svoje oporezive usluge obračunavaju PDV i koriste pretporez po ulaznim računima kako je to propisano Zakonom o porezu na dodanu vrijednost. Svojstvo i termin poreznog obveznika stječe se po sili zakona ili samostalnom odlukom.

Malim poreznim obveznikom smatra se osoba čija vrijednost isporučenih dobara i usluga ne prelazi prag od 300.000,00 kuna. U Hrvatskoj neprofitne organizacije možemo poistovjetiti sa malim poreznim obveznicima kada one ostvaruju promet obavljajući svoje gospodarskih djelatnosti. Mali porezni obveznik odnosno neprofitne organizacije nemaju obvezu upisivanja u registar poreznih obveznika ali to mogu učiniti dobrovoljno i na taj način postati porezni obveznik minimalno sljedećih 5 godina.³¹

Svaka neprofitna organizacija postaje poreznim obveznikom onog trenutka kada vrijednost njenih isporučenih dobara i usluga prijeđe 300.000,00 kuna. U Hrvatskoj je na većinu dobara i usluga stopa PDV-a 25%. Porezna obveza se uplaćuje u Državni proračun kao razlika između poreza na dodanu vrijednost koji se zaračunava krajnjim potrošačima i pretporeza koji se odbija od ulaznih računa od dobavljača. Neprofitne organizacije koje su obveznici PDV-a imaju pravo odbiti pretporez sa ulaznih računa dobavljača ali pri tome taj račun mora biti za robu i usluge koje služe organizaciji za obavljanje gospodarske djelatnosti.

³²U slučaju neprofitna organizacija nije porezni obveznik odnosno da nije prešla prag od 300.000,00 kuna, ona snosi porez na dodanu vrijednost kao krajnji potrošač. Njeni proizvodi i usluge su za potrošače jeftiniji ali zato nemaju praviti odbiti pretporez iz ulaznih računa.

³⁰ Narodne novine (2019) Zakon o porezu na dodanu vrijednost. Zagreb: Narodne novine d.d. 6(1), str. 5

³¹ Klarić Pisačić, M., Manojlović, N. i Pisačić, M. (2018). Promjene stope PDV-a i pokazatelji profitabilnosti u ugostiteljstvu. *Obrazovanje za poduzetništvo - E4E*, 8 (1), 25-40. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/20266>

³²Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569> (31.08.2019)

3.2.1 Prijava poreza na dodanu vrijednost

Obveznikom poreza na dodanu vrijednost u pravilu postoje 01.siječnja kalendarske godine. Jedini iznimka su novoosnovane organizacije koje obavljaju oporezive isporuke i koje mogu postati obveznici PDV-a od trenutka osnivanja. Nadležna porezna uprava koja je zadužena i ovlaštena za postupanja vezana za poreze određuje se prema registriranom sjedištu udruge. Prijavu podnose:

- udruge kojima promet oporezivih usluga bio veći do 300.000,00 kuna
- udruge kojima promet oporezivih usluga nije bio veći od 300.000,00 kuna ali koje na vlastiti zahtjev žele biti porezni obveznici³³

Prijava se podnosi na propisanoj tiskanici koja nosi oznaku P-PDV.

³³ Banožić. S (2016), Računovodstvo neprofitnih organizacija obveznika poreza na dodanu vrijednost na primjeru udruge Hrvatskog društva za kontrolu bez razaranja, Diplomski rad, Zagreb, Ekonomski fakultet

Slika 1. Obrazac P-PDV

MINISTARSTVO FINANCIJA - POREZNA UPRAVA Obrazac P-PDV
PODRUČNI URED _____
ISPOSTAVA _____

ZAHTEJEV ZA REGISTRIRANJE ZA POTREBE POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

1. OPĆI PODACI O PODNOSITELJU ZAHTEJEVA

NAZIV/IME I PREZIME _____
OIB _____ POREZNI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
ADRESA _____ PDV IDENTIFIKACIJSKI BROJ U DRŽAVI SJEDIŠTA _____
DRŽAVA SJEDIŠTA _____
DATUM POČETKA OBAVLJANJA DJELATNOST/PREDVIĐENO RAZDOBLJE OBAVLJANJA ISPORUKA U RH _____

TELEFON/FAX PODNOSITELJA ZAHTEJEVA _____

2. PODACI O POREZKOM ZASTUPNIKU

NAZIV/IME I PREZIME _____
OIB _____
ADRESA _____

3. UPIS U REGISTAR OBVEZNIKA POREZA NA DODANU VRIJEDNOST

VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U PRETHODNOJ GODINI _____
VRIJEDNOST OPOREZIVIH ISPORUKA U TEKUĆOJ GODINI _____
DATUM UPISA U REGISTAR OBVEZNIKA PDV-a _____

POSTUPAK OPOREZIVANJA PREMA NAPLAĆENIM NAKNADAMA

4. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA TUZEMNOM POREZKOM OBVEZNIKU

Tuzemni porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. obavlja transakcije unutar EU (2) ☐	3. odustao od praga stjecanja (4) ☐
2. prijeđen prag stjecanja (3) ☐	4. obavlja ili prima usluge unutar EU (8) ☐

5. DODJELA PDV IDENTIFIKACIJSKOG BROJA STRANOM POREZKOM OBVEZNIKU

Strani porezni obveznik traži PDV identifikacijski broj iz razloga:

1. prijeđen prag isporuke (5) ☐	3. obavlja isporuke u RH (7) ☐
2. odustao od praga isporuke (6) ☐	4. povremeni međunarodni cestovni prijevoz putnika u RH (9) ☐

BROJČANA ILI OPISNA OZNAKA - (ŠIFRA) DJELATNOSTI PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI _____

OBLIK VLASNIŠTVA
TRGOVAC POJEDINAC TRGOVAČKO DRUŠTVO
OSTALO: _____
Potpis podnositelja zahtjeva _____

Datum primitka zahtjeva _____ Potpis djelatnika _____

Napomena:
Ako se PDV identifikacijski broj traži zbog odustajanja od praga stjecanja, ili odustajanja od praga isporuke tada je porezni obveznik obavezan takav način oporezivanja primjenjivati 2 kalendarske godine.
Strani porezni obveznik kojem se dodijeli PDV identifikacijski broj, dodjelom toga broja ujedno se upisuje i u registar obveznika PDV-a.

Izvor: Porezna uprava, obrasci, porez na dodanu vrijednost, dostupno na: https://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DODANU%20VRIJEDNOST/P-PDV.pdf

Rok za podnošenje prijave je 15.siječanj za tekuću godinu što zapravo znači da porezni obveznici koji predaju prijavu do 15.siječnja postaju poreznim obveznicima od 01.siječnja. Porezni obveznik može se upisati kao što je već i napomenuto u registar poreznih obveznika na vlastiti zahtjev. U tom slučaju je obavezan sljedeće 3 godine voditi redovan sustav oporezivanja. Porezni obveznik u tom slučaju obračunava porez na dodanu vrijednost od dana navedenog u zahtjevu koji ne može biti prije dana podnošenja zahtjeva. Smatra se da je zahtjev usvojen ukoliko Porezna uprava u 8 dana od primitka zahtjeva isti ne odbije te ga nakon Porezna uprava upisuje u registar poreznih obveznika.³⁴

Porezni obveznici porez na dodanu vrijednost plaćaju u mjesečnim ili tromjesečnim razdobljima. U pravilu se porez na dodanu vrijednost plaća mjesečno ali poreznici obveznici kojima je promet robama i uslugama u prethodnoj godini iznosio manje od 800.000,00 kuna plaćaju tromjesečno. S time da porezni obveznici mogu odlučiti da plaćaju mjesečno bez obzira na prag. U iznos od 800.000,00 kuna uračunat je i PDV. Za obveznike mjesečnog obračuna plaćanje dopijeva posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec. Porezni obveznici koji su dužni plaćati PDV tromjesečno plaćanje dopijeva mjesec dana nakon isteka tromjesečja.³⁵

3.2.2 Oslobođenja plaćanja poreza na dodanu vrijednost

Postoje i određenja oslobođenja plaćanja poreza na dodanu vrijednost. Udruga nije dužna plaćati PDV na:

- usluge i s njima usko povezane isporuke roba što ih udruga za korist svojih članova za članarinu koja je predviđena statutom ili nekim drugim pravilnom, a da pritom udruga ne stječe neopravdane povlastice na tržištu
- članarine koje udruga prikuplja od svojih članova radi ispunjavanja zadataka i ciljeva utvrđenih statutom, ako udruga prikuplja članarine kako bi obavljala isporuku dobara i usluga tada članarina postaje naknada za te isporuke i na njih se obračunava i plaća porez na dodanu vrijednost, oslobođenje se primjenjuje neovisno o tome plaćaju li članovi članarinu koja je u skladu sa statutom ili se njihova djelatnost temelji na donacijama i dobrovoljnim priložima

³⁴ Porezna uprava, Porez na dodanu vrijednost, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/udruge/Stranice/2.Porez-na-dodanu-vrijednost.aspx>

³⁵ Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569> (31.08.2019)

- donacije, dobrovoljni prilozi i darovi koji se koriste u svrhu obavljanja djelatnosti koja je navedena u statutu udruge uz uvjet da udruga ne pruža nikakvu protučinidbu na primljena sredstva, dotacije iz Državnog proračuna, proračuna lokalne i područne samouprave.

PDV identifikacijski broj dužni su zatražiti dužni su zatražiti porezni obveznici koji isporučuju i/ili stječu dobra ili usluge na području EU. Prijava se podnosi nadležnoj Poreznoj upravi najkasnije 15 dana od započinjanja takvih transakcija.³⁶

U slučaju da udruga nije porezni obveznik, a ukupna vrijednost stjecanja dobara prelazi iznos od 77.000,00 kuna, dužna je zatražiti PDV identifikacijski broj u nadležnoj Poreznoj upravi najkasnije 15 dana od dana prelaska praga stjecanja. Udruga koja stječe dobra u EU obvezna je na takvo stjecanje obračunati PDV u skladu da hrvatskim propisima. U slučaju da udruga nema PDV identifikacijski broj isporučitelj dobara obračunati će PDV u iznosu koji je u skladu sa propisima svoje države članice.

³⁶ Porezna uprava, Priručnici i brošure, dostupni na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/PP%20Udruge%20KB%202012%20WEB.pdf

3.3 Oporezivanje porezom na dobit

Na početku je bitno reći da se porezom na dobit ne oporezuju prihodi već dobit koja ostvarena u poslovanju tijekom tekuće godine. Prema Zakonu o porezu na dobit neprofitne organizacije nisu obveznici poreza na dobit. Obveznici poreza na dobit su trgovačka društva i druge pravne ili fizičke osobe koje obavljaju određenu gospodarsku djelatnost radi stjecanja prihoda, dobiti i drugih koristi.³⁷ Prema zakonu o porezu na dobit, državne ustanove, ustanove lokalne i područne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke zajednice, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, zaklade i fundacije, sportski klubovi, sportska društva i savezi nisu obveznici poreza na dobit.³⁸

Međutim ako navedene neprofitne organizacije s naglaskom na udruge obavljaju gospodarsku djelatnost i ako bi neoporezivanje porezom na dobit dovelo do nepovoljnih povlastica na tržištu, dužne su u 8 dana od početka obavljanja djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika. Nadležna Porezna uprava određuje se prema mjestu sjedišta udruge.

U slučaju da se udruga sama ne upiše u registar poreznih obveznika onda nadležna Porezna uprava mora na svoju inicijativu ili prijedlog drugih poreznih obveznika i zainteresiranih osoba, rješenjem utvrditi da je navedena udruga obveznik poreza na dobit. Ako udruga uz gospodarsku djelatnost koju obavlja ima prihode od članarina, donacija, dotacija i poklona, za taj dio prihoda i pozitivni dio razlike između prihoda i rashoda, udruga ne plaća porez na dobit.

3.3.1 Utvrđivanje osnovice oporezivanje porezom na dobit

Udruge kojima je utvrđeno da su obveznici poreza na dobit radi obavljanja određene gospodarske djelatnosti mogu poreznu osnovicu utvrditi prema računovodstvenim propisima na temelju poslovnih knjiga ili pod određenim uvjetima u paušalnom iznosu.

Porezna osnovica kod poreznih obveznika koji poreznu osnovicu utvrđuju prema računovodstvenim propisima na temelju poslovnih knjiga je razlika između prihoda i rashoda od gospodarskih djelatnosti u razdoblju oporezivanja,. Naravno ta porezna osnovica se mora korigirati za neke stavke koje uvećavaju ili umanjuju osnovicu poreza na dobit.

³⁷ Porezna uprava, Porez na dobit, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/udruge/Stranice/1.Porez-na-dobit.aspx>

³⁸ Narodne novine (2018) Zakon o porezu na dobit. Zagreb: Narodne novine d.d. 2(7), str. 2

Prema Zakonu o porezu na dobit porezna osnova se uvećava ili smanjuje za navedene stavke³⁹:

- 50 % troškova za reprezentaciju, pod čime se podrazumijevaju troškovi za ugošćenja, darove, plaćanja troškova za odmor, rekreaciju, sport, razonodu, za zakup automobila, plovila i zrakoplova, kuća za odmor, te drugi slični troškovi učinjeni radi ugošćenja i darivanja poslovnih partnera
- 30 % troškova nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, osim troškova osiguranja osobnih automobila i drugih sredstava za prijevoz, izdataka za godišnji porez na cestovna motorna vozila i rashoda po osnovu kamata za financiranje nabave automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz koji su u cijelosti porezno dopustivi rashod. Od 1. siječnja 2018. postotak uvećanja osnovice poreza na dobit za troškove nastale u vezi prijevoza povećan je na 50 posto umjesto sadašnjih 30 posto.
- amortizaciju iznad najviših porezno dopustivih stopa
- izdatke za novčane kazne i prekršaje
- sve druge izdatke koji nisu izravno povezani s ostvarivanjem dobiti, a kada za izdatke ne postoji obveza plaćanja poreza na dohodak

Razlika između prihoda i rashoda, pri utvrđivanju porezne osnovice poreza na dobit može se umanjiti i za sljedeće stavke:

- prihode od dividendi ili udjela u dobiti ostvarene temeljem udjela u kapitalu kod drugih poduzetnika
- dio amortizacije koji u ranijim razdobljima oporezivanja nije bio priznat kao porezno dopustivi rashod

Polazna veličina za određivanje osnovice poreza na dobit kod udruga koje svoju obvezu plaćaju paušalno je visina ostvarenog prihoda. Mogućnost za utvrđivanjem porezne osnovice u paušalnom iznosu gube one udruge koje su u prethodnom poreznom razdoblju po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarili prihode u iznosu većem od 300.00,00 kuna. Također tu mogućnost gube i udruge koje samo djelatnosti po osnovi koje su obveznici poreza na dobit ili po osnovi te djelatnosti ostvaruju više od 50% ukupnih prihoda.⁴⁰

³⁹ Narodne novine (2018) Zakon o porezu na dobit. Zagreb: Narodne novine d.d. 6.7, str. 5,6

⁴⁰ Anić-Antić, P., Idžojtić, I. i Sesar, D. (2018). UTJECAJ UČINAKA PRIVREMENIH RAZLIKA NA OBJEKTIVNOST FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ SUKLADNO NOVIM POREZNIM PROPISIMA. *Ekonomski pregled*, 69 (6), 744-763., dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/216011>

Udruge koje su obveznici poreza na dobit, a namjeravaju ga plaćati u paušalnom iznosu moraju podnijeti zahtjev za plaćanjem poreza u paušalnom iznosu Poreznoj upravi najkasnije 15 dana nakon početka poreznog razdoblja. ⁴¹Također udruga koja je svoju poreznu obvezu utvrđuje paušalno mora u istom vremenskom razdoblju podnijeti pisani zahtjev nadležnoj Poreznoj upravi ukoliko više ne namjerava utvrđivati svoju poreznu obvezu paušalno, već prema računovodstvenim propisima. Paušalno poreznici obveznici za potrebe utvrđivanja svoje porezne obveze vode jednostavnu evidenciju o visini prihoda ostvarenih od obavljanja gospodarskih djelatnosti koja mora sadržavati: datum, broj izdanog računa, vrijednost isporučene robe ili usluge te ukupna vrijednost svih isporuka. Evidencija nije propisana u formalnom obliku.

Iznos paušale porezne osnovice i obveze utvrđuje se ovisno o visini prihoda od gospodarske djelatnosti:

Tablica 1. Iznos porezne osnovice i godišnjeg paušalnog iznosa

Prihodi od gospodarske djelatnosti	Porezna osnovica	Iznos godišnjeg paušalnog poreza u kunama
85.000,00	12.750,00	1.530,00
115.000,00	17.750,00	2.070,00
149.500,00	22.425,00	2.691,00
230.000,00	34.500,00	4.140,00

Izvor: Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na:

<https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569>

3.3.2 Prijava poreza na dobit

Obveza za porez na dobit utvrđuje se na poslovne odnosno kalendarske godine. Obveznici koju svoju poreznu obvezuju utvrđuju prema računovodstvenim propisima, obvezu poreza na dobit moraju utvrditi najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno razdoblje.

⁴¹ Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569> (31.08.2019)

Za poslovne subjekte koju posluju kraće od godine dana, obveza za porez na dobit utvrđuje se najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje dobit. Također ako poslovni subjekt prestane poslovati tijekom godine obvezan je u roku od četiri mjeseca dostaviti prijavu poreza na dobit za razdoblje od početka kalendarske godine do završetka poslovanja.⁴²

Prijava poreza na dobit prijavljuje se na propisanom PD obrascu. Vidjeti Prilog 2. Osim ovoga ova obrasca poreznici obveznici dužni su dostaviti i financijske izvještaje Poreznoj upravi. Kada je udruga obveznik poreza na dobit samo za dio svojih djelatnosti, odnosno samo za gospodarsku djelatnost, prijava poreza na dobit podnosi se propisanom obrascu ali se u njega upisuju samo podaci ostvareni od gospodarskih djelatnosti za koju se vodi zasebno knjigovodstvo. Uz prijavu poreza na dobit dostavljaju se i izvješća sastavljena po posebnim propisima za neprofitne organizacije. Uz sve to Porezna uprava može naložiti da se naknadno dostavi i dodatna dokumentacija koja u skladu sa općim poreznim propisima.⁴³

Porezni obveznik može prijavu podnijeti na obrascu kojeg sam sastavi i otisne, a koja sadržajno mora biti isto PD obrascu. Prijava poreza na dobit dostavlja se nadležnoj Poreznoj upravi koja se određuje prema mjestu središta udruge, a može poslati i elektroničkim putem pomoću sustava ePorezna.⁴⁴

⁴² Porezna uprava, Porez na dobit, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/udruge/Stranice/1.Porez-na-dobit.aspx>

⁴³ Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/udruge-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569>

⁴⁴ ePorezna, Upute, dostupno na: <https://e-porezna.porezna-uprava.hr/Upute/ePorezna-Korisnicki-Prirucnik.pdf>

Slika 2. Obrazac PD

MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
Područni ured.....
Ispostava.....

OBRAZAC PD

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

za razdoblje od _____ do _____
(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)

Podaci o poreznom obvezniku:

Naziv / ime i prezime poreznog obveznika	Osobni identifikacijski broj
Adresa sjedišta _____	
Naselje _____	
Ulica i kućni broj _____	
Računi kod banaka (naziv i sjedište)	
Šifra djelatnosti i naziv djelatnosti	
Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja	
Potvrda primitka prijave (popunjava Porezna uprava)	
(Nadnevak)	(Potpis)

Izvor: Porezna uprava, Obrazac PD, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/Dokumenti%20vijesti/Obrazac%20PD.pdf>

Slika 3. Obrazac PD

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBEVEZE

		u kunama i lipama											
R.br.	Opis	Iznos											
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA													
1.	UKUPNI PRIHODI												
2.	UKUPNI RASHODI												
3.	DOBIT (r. br. 1. – r. br. 2.)												
4.	GUBITAK (r. br. 2. – r. br. 1.)												
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA													
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)												
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)												
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)												
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)												
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)												
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)												
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)												
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)												
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)												
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)												
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)												
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)												
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)												
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)												
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)												
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)												
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)												
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)												
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)												
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja												
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)												
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)												
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA													
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)												
28.	Nerealizirani dobici (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)												
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)												
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)												
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode												
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)												
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)												
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)												

Izvor: Porezna uprava, Obrazac PD, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/Dokumenti%20vijesti/Obrazac%20PD.pdf>

Slika 4. Obrazac PD

34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)																		
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)																		
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)																		
IV. POREZNA OSNOVICA																			
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)																		
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)																		
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)																		
V. POREZNI GUBITAK																			
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)																		
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)																		
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)																		
VI. POREZNA OBVEZA																			
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)																		
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)																		
44.	Porezna obveza (r. br. 42. × r. br. 43.)																		
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBODENJA I POTICAJI																			
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)																		
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)																		
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)																		
48.																			
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)																		
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%																		
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%																		
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%																		
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%																		
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)																		
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%																		
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%																		
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%																		
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%																		
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)																		
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)																		
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBODENJA I POTICAJA																			
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)																		
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)																		
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)																		
56.	Uplaćeni predujmovi																		
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)																		
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)																		
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)																		

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK

(porezni obveznik/opunomoćenik/vlaštteni porezni savjetnik)

Izvor: Porezna uprava, Obrazac PD, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/Dokumenti%20vijesti/Obrazac%20PD.pdf>

Obveznici poreza na dobit koji svoju osnovicu poreza na dobit utvrđuju putem računovodstvenih propisa, tijekom godine plaćaju predujam poreza na dobit na osnovi prijave poreza na dobit za prethodnu godinu. Iznos mjesečnog predujma se izračunava tako da se godišnja obveza poreza na dobit podijeli sa brojem mjeseci u kojima udruga posluje. Obveza za mjesečne predujmove dospijeva na kraju tekućeg mjeseca za prethodni mjesec. Predujmovi se počinju plaćati tek nakon što se podnese porezna prijava.

Godišnja obveza plaćanja poreza na dobit dospijeva 30.travnja tekuće godine za prethodnu poslovnu godinu. Iznos godišnje obveze plaćanja poreza na dobit uspoređuje se sa plaćenim predujmovima te se na taj način utvrđuje postoji li potreba za uplatom ili eventualna razlika više plaćenog poreza od konačno utvrđene porezne obveze. U slučaju da je iznos koji je uplaćen u državni proračun veći od potrebnog, odnosno da je udruga pretplatila obvezu utvrđenoj na godišnjoj razini, porezni obveznik može zahtijevati povrat preplaćenog iznosa ili može taj isti iznos koristiti kao buduće predujmove poreza na dobit⁴⁵.

Obveznici poreza na dobit – paušalisti plaćaju predujam poreza na dobit prema rješenju Porezne uprave kojim se utvrđuje godišnja paušalna porezna osnovica, godišnja paušalna obveza te paušalni iznos predujma poreza na dobit. Iznos mjesečnog paušalno iznosa utvrđuje se tako da godišnja porezna obveza u paušalnom iznosu podijeli sa 12 mjeseci odnosno na razmjern broj mjeseci u kojima je udruga obavljala gospodarsku djelatnost. Predujam poreza na dobit plaća se tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja u iznosu 3 mjesečna predujma. Razlika godišnjeg paušalnog iznosa za uplatu ili povrat utvrđuje se na temelju izvješća, odnosno obrasca PD-PO. Ovisno o visini ostvarenih prihoda u poslovnoj godini poreznom obvezniku se utvrđuje porezna osnovica, godišnja paušalna porezna obveza i predujam poreza na dobit. Obveza poreza na dobit u paušalnom iznosu uspoređuje se sa uplaćenim predujmovima te se utvrđuje postoji osnovica za uplatu ili povrat novčanih sredstava. Razliku za uplatu godišnjeg paušalnog iznosa obveznik je dužan uplatiti danom podnošenja izvješća, najkasnije do 15.siječnja tekuće godine za prošlu. Poreznom obvezniku kojem je utvrđena razlika za povrat, više uplaćeni paušalni porezni iznos za proteklo razdoblje uplaćuje se na njegov zahtjev ili se taj isti iznos može koristiti za buduća plaćanja predujmova.⁴⁶

⁴⁵ Porezna uprava, Porez na dobit, dostupno na: <https://www.porezna-uprava.hr/udruge/Stranice/1.Porez-na-dobit.aspx>

⁴⁶ Porezna uprava, Priručnici, dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/PP%20Udruge%20KB%202012%20WEB.pdf 31.08.2019.

3.3.3 Zasebno knjigovodstvo za gospodarsku djelatnost

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija utvrđeno je obveza neprofitnoj organizaciji da vođenje računovodstva organizira jedinstveno za sve poslovne događaje kroz jednu glavnu knjigu kao jedinstvenu i cjelovitu evidenciju svih poslovnih događaja. Na primjeru: udruga može posjedovati 4 osobna automobila od kojih 2 koristi za svoje gospodarske djelatnosti, a ostala 2 za djelatnosti propisane statutom kojima se ispunjavaju ciljevi udruge. Udruga za svoja 2 automobila koja koristi za svoje gospodarske djelatnosti ima određene porezno nepriznate rashode u visini 30% izdataka, dok za druga 2 nema. Zbog toga udruga treba u svom knjigovodstvu osigurati podatke o izdacima za svoje automobile, raščlanjeno prema namjeni za koje se koriste.

U brojnim situacijama je vrlo teško precizno odvojiti rashode za gospodarsku i rashode za negospodarsku djelatnost. Zato se uvijek treba ako je moguće koristiti prirodne umjesto financijskih parametara.

4. Porezni i računovodstveni okvir gospodarskih djelatnosti na primjeru Autokluba Rijeka

Autoklub Rijeka je neprofitna organizacija odnosno udruga u koju su učlanjeni vozači i vlasnici motornih vozila uglavnom na području Primorsko-goranske županije. Godišnje Autoklub Rijeka broji preko 18.000 članova s time da velika većina članova obnavlja svoje članstva svake godine. Zbog svega toga Autoklub Rijeka je jedna od najvećih udruga na prostoru Primorsko-goranske županije te također pri samom vrhu po broju članova u nacionalnoj asocijaciji Hrvatskom autoklubu.

4.1 Računovodstveni tretman gospodarskih djelatnosti

Temeljne djelatnosti kojima se Autoklub Rijeka bavi su:⁴⁷

- obavljanje poslova iz domene prometne preventive radi podizanja razine sigurnosti prometa
- poticanjem i provođenjem aktivnosti koje pridonose povećanju sigurnosti prometa i podizanja razine prometne kulture na cestama
- organiziranjem i provođenjem prometno odgojne aktivnosti
- predlaganjem mjera i aktivnim utjecanjem na prometnu politiku zalažući se posebno za sigurnost sudionika u cestovnom prometu
- povećanjem broja članova sustavnim zalaganjem za zadovoljavanje njihovih interesa i potreba
- osiguranjem veće mobilnosti članova i ostalih vozača sudionika u cestovnom prometu zalažući se za razvoj tehničke pomoći
- podupiranjem mobilnosti članova i vozača uz svrhovito korištenje vozila zbog uvažavanja zahtjeva za zaštitom okoliša, društveno odgovornog ponašanja i održivog razvoja
- surađivanjem sa HAK-om čiji je član, državnim tijelima, udrugama, znanstvenim, stručnim i drugim institucijama
- brigom, unapređivanjem i podupiranjem razvoja domaćeg i međunarodnog motoriziranog turizma, nautičkog i kamping turizma
- aktivnim zastupanjem interesa svojih članova kroz suradnju s HAK-om i drugim autoklubovima članovima HAK-a

⁴⁷ Statut Autoklub Rijeka, dostupno na: <https://www.ak-rijeka.hr/ak-rijeka/>

- sportskom djelatnošću auto i karting sporta
- organiziranjem i provođenjem sportskih natjecanja i sportskih priredbi
- obavljanjem i drugih poslova u svrhu realizacije ciljeva utvrđenih zakonom, Statutom HAK-a i ovim Statutom

Autoklub Rijeka računovodstveno tretira svoje gospodarske djelatnosti na način da ima svoje knjigovodstvo organizirano prema djelatnostima porezne bilance, neprofitna djelatnost – koje prati prihode i rashode članstva, sporta i preventive i profitna djelatnost koja prati prihode i rashode Stanica za tehnički pregled vozila, SPI, Autoservisa, carine, touringa i dr. segmenata koji imaju profitni karakter, a usluge podliježu obračunu PDV-a i cijela djelatnost podliježe obračunu poreza na dobitak.

Gospodarske djelatnosti koje obavlja Autoklub Rijeka, a definirani su statutom udruge:

- izdavačka djelatnost, umnožavanje snimljenih zapisa
- prodaja klupskih artikala
- posredovanje u trgovini motornih vozila
- posredovanje u trgovini dijelovima i priborom za motorna vozila
- trgovina na malo motornim gorivima i mazivima
- održavanje i popravak motornih vozila
- renta-a-car
- skladištenje automobila
- organiziranje izložbi i sajma automobila
- maloprodaja državnih biljega

⁴⁸Položaj i ovlasti Hrvatskog autokluba definirani su Zakonom o Hrvatskom autoklubu te Zakonom o sigurnosti prometa na cestama. Hrvatski autoklub svojom odlukom delegira javne ovlasti na sve autoklubove u Hrvatskoj pa tako i na Autoklub Rijeka. ⁴⁹Javna ovlast znači da država prenosi dio nadležnosti državnih tijela za obavljanje poslova od javnog interesa na subjekt izvan sustava državnih tijela. Konkretno u ovom slučaju na udruge te na taj način država posredno preko HAK-a delegira javne ovlasti na autoklubove.

⁵⁰Javne ovlasti koje su delegirane autoklubu Rijeka su:

⁴⁸Hrvatski autoklub, dostupno na: <https://www.hak.hr/hak/> (31.08.2019.)

⁴⁹ Narodne novine (1994) Zakon o Hrvatskom autoklubu. Zagreb: Narodne novine d.d. 1,2, str. 1

⁵⁰ Statut Autoklub Rijeka, dostupno na: <https://www.ak-rijeka.hr/ak-rijeka/> (31.08.2019.)

- izdaju vozačima koji imaju važeću vozačku dozvolu izdanu u RH, na njihov zahtjev, međunarodnu vozačku dozvolu i o izdanim međunarodnim vozačkim dozvolama vodi zapisnik
- izdaje vozačima dozvolu za upravljanje tuđim motornim vozilima u inozemstvu i o tome vodi evidenciju
- preuzima, prikuplja i čuva motorna i priključna vozila i plovila te njihove dijelove koji su uvezeni u Republiku Hrvatsku, a zbog kojih se vodi carinski, upravni ili prekršajni postupak. osim redovnog postupka carinjenja, i o tome vodi popis. Obavlja prodaju tih vozila i njihovih dijelova, a prihode dobivene tom prodajom uplaćuje u državni proračun po odbitku troškova preuzimanja, prikupljanja, čuvanja i prodaje
- obavlja poslove Službe "Pomoć-informacije" pružanjem tehničke pomoći domaćim i inozemnim vozačima motornih vozila u prometu na javnim cestama. te pružanjem turing pomoći
- obavlja i druge poslove javnih ovlasti utvrđene posebnim zakonom ili koje su mu na temelju ovlaštenja iz posebnog zakona povjereni

Također AK Rijeka prema Rješenju Ministarstva unutarnjih poslova broj: 511-01-14-UP/I-3766/1-1977. Z.Z. od 13. listopada 1997. g., Rješenja broj: 511-01-14-UP/I-3754/1-199. MP od 24. svibnja 1999, g. i Rješenja broj: UP/I 340-01/99-01/01 od 13. siječnja 1999. g. obavlja⁵¹:

- registraciju cestovnih motornih vozila i priključnih vozila
- preventivne i periodičke tehničke preglede motornih vozila i priključnih vozila
- eko testove motornih vozila
- tehnička ispitivanja, analiza i ovjeravanje mjerila koja se ugrađuju u vozila cestovnog prometa
- izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za vozila kojima se obavlja djelatnost cestovnog prijevoza i prijevoz za vlastite potrebe

U okviru gospodarske djelatnosti pruža usluge popravka vozila u Servisu i Službi pomoći na cesti, te usluge pregleda i ispitivanje tehničke ispravnosti vozila koja se obavlja u stanicama za tehnički pregled vozila. Ovaj vid pružanja usluga objedinjuje Centar za vozila Hrvatske, naplaćuje ih Autoklub Rijeka i po obračunu pripadajući dio prosljeđuje stručnim organizacijama - Centru za vozila Hrvatske, Hrvatskom autoklubu i Ministarstvu unutarnjih

⁵¹ Statut Autoklub Rijeka, dostupno na: <https://www.ak-rijeka.hr/ak-rijeka/>

poslova RH. Prilikom pružanja ovog vida usluga Autoklub Rijeka vrši naplatu godišnje naknade za ceste, koje prosljeđuje Županijskim upravama za ceste, naknade za okoliš što se prosljeđuje Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, naplatu poreza na cestovna motorna vozila što prosljeđuje nadležnim županijama, te upravne pristojbe koja se prosljeđuje u državni proračun.

4.2 Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost

Autoklub Rijeka ne plaća na svoj cjelokupni promet roba i usluga porez na dodanu vrijednost iz razloga što dio isporuka ne podliježe oporezivanju PDV-om. Za primjer će se analizirati 2018. godina. Vidjeti Prilog 2.

Porezna osnovica za obračun PDV-a za obavljene isporuke u 2018. godini iznosi 43.153.863,43 kn. Međutim 23.664.973,60 kn otpada na neoporezive isporuke, dok 19.488.889,83 kn otpada na oporezive.

Veći dio osnovice koji je neoporeziv su stavke poput:

- naknade za ceste - 15.735.724,49
- naknade za okoliš - 3.014.068,71
- porez na Cestovna motorna vozila - 2.890.910,42
- upravna pristojba - 2.890.910,42

Naknada za ceste, naknada za okoliš, porez na Cestovna motorna vozila i upravna pristojba imaju karakter prolaznih stavki te se knjiže se po ispostavljenim fakturama na pripadajuća konta prihoda. Temeljim dnevnih i tjednih izvještaja ti prihodi se storniraju i prosljeđuju nadležnim institucijama: Županijama, Županijskim upravama za ceste, Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost te Državnom proračunu (uključeni su u knjigu IRA, a nisu imali utjecaja na prihode obzirom da su tuđa sredstva). Bez obzira što su to prolazne stavke, one znatno utječu na visinu prometa po žiro računu.

Ostatak iznosa od 19.488.889,83 spada pod oporezive isporuke te je on kao takav predmetom oporezivanja poreza na dodanu vrijednost.

4.3 Oporezivanje porezom na dobit

⁵²Autoklub Rijeka je neprofitna organizacija odnosno udruga koja ne podliježe plaćanju obveze poreza na dobit. Međutim AK Rijeka obavlja određene gospodarske djelatnosti i zbog toga je obveznik poreza na dobit. Ukupni prihodi koji su navedeni u računu o dobiti i gubitku iznose 21.544.479,20 kn dok je iznos koji se nalazi u PD obrascu 18.137.361,63. Navedena razlika između iznosa prihoda koji se nalazi u RDG-u i u PD obrascu od 3.407.117,60 odnosi se na neprofitni dio djelatnosti koji Autoklub Rijeka kao udruga obavlja. Vidjeti Prilog 3.

Slika 5. Obrazac PD - Autoklub Rijeka

MINISTARSTVO FINANCIJA POREZNA UPRAVA		OBRAZAC PD
PRIJAVA POREZA NA DOBIT		
za razdoblje od <u>1.1.2018.</u> do <u>31.12.2018.</u> <small>(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)</small>		
Podaci o poreznom obvezniku:		
Naziv / ime i prezime poreznog obveznika		Osobni identifikacijski broj
AUTO KLUB RIJEKA		93075770066
Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja		54
Potvrda primitka prijave (popunjava Porezna uprava)		
(Nadnevak)		(Potpis)

Izvor: Felker, J. (jelena.felker@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-Obrazac PD.
E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

⁵²Autoklub Rijeka, dostupno na: <https://www.ak-rijeka.hr/ak-rijeka/> (01.09.2019.)

Slika 6. Obrazac PD - Autoklub Rijeka

UTVRDIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBEVEZE

R.br.	Opis	u kunama i lipama
		Iznos
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	18.137.361,63
2.	UKUPNI RASHODI	16.489.444,25
3.	DOBIT (r.br.1 - r.br.2)	1.667.917,38
4.	GUBITAK (r.br.2 - r.br.1)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	0,00
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	44.119,73
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	7.901,20
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	0,00
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	0,00
10.	Troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja (čl. 7. st. 1. t. 6. Zakona)	0,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	0,00
12.	Zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 8. Zakona)	0,00
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	0,00
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	0,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	0,00
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	0,00
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	0,00
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	2.527,50
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	0,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	0,00
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	0,00
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	4.247,37
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	0,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)	58.795,80
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
28.	Nerealizirani dobiti (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)	0,00
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	0,00
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)	0,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	0,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	0,00
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	24.592,58

Izvor: Felker, J. (jelena.felker@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-Obrazac PD. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Slika 7. Obrazac PD - Autoklub Rijeka

34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	24.592,58
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl.15. Pravilnika)	0,00
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	24.592,58
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	1.702.120,80
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)	1.702.120,80
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	0,00
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)	0,00
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	1.702.120,80
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	18,00
44.	Porezna obveza (r. br. 42. × r. br. 43.)	308.381,71
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	0,00
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
48.		
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	0,00
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	0,00
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	0,00
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	0,00
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	0,00
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)	0,00
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	0,00
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)	308.381,71
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	0,00
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)	308.381,71
56.	Uplaćeni predujmovi	294.616,56
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)	11.765,15
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)	0,00
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	25.531,81

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASITIM POTPISOM

NADNEVAK | 2 | 9 | 0 | 4 | 2 | 0 | 1 | 9 |

JELENA FELKER HR [potpis]
(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Izvor: Felker, J. (jelena.felker@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-Obrazac PD.
E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Ukupni prihod od 18.137.361,63 kn je umanjen za iznos rashoda od 16.469.444,25 kn te je došlo do dobiti od 1.667.917,38 kn. Na taj iznos se naknadno dodaju stavke koje povećavaju osnovicu. U ovom slučaju su to sljedeće stavke:

- 50% troškova amortizacije – 44.119,73 kn
- iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz – 7.901,20 kn
- vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja – 2.527,50 kn
- povećanje porezne osnovice za sve druge rashode – 4.247,37 kn

Što dovodi do povećanja osnovice na 1.726.713,18 kn koja se smanjuje za stavku koja umanjuje osnovicu, a to je iznos državne potpore od 24.592,58 kn.

Nakon svih povećanja i umanjenja porezna osnovica iznosi 1.702.120,60 kuna te se na taj iznos obračunava 18% poreza na dobit što u kunama iznosi 306.381,71 kn. No to nije iznos koji je Autoklub dužan uplatiti u državni proračun iz razloga što AK Rijeka tijekom godine uplaćivala predujmove u ukupnom iznosu od 294.616,56. Obračunom je utvrđeno da je AK Rijeka dužna uplatiti u državni proračun iznos od 11.765,15 kn kako bi podmirila svoju obvezu prema Poreznoj upravi, odnosno prema RH. Na osnovu iznos od 306.381,71 izračunava se mjesečni predujam kojeg će AK Rijeka biti dužan uplaćivati tijekom 2019.godine, a on iznosi 25.531,81 kn.

4.4 Problematika prilikom obračuna poreza u udrugama

Otvorena pitanja se javljaju prilikom obračunavanja obveze poreza na dobit iz razloga što Zakon o porezu na dobit govori da neprofitne organizacije ne podliježu plaćanju poreza na dobit. Međutim ako neprofitne organizacije odnosno udruge obavljaju gospodarsku djelatnost i ako bi neoporezivanje porezom na dobit dovelo do nepovoljnih povlastica na tržištu, dužne su u 8 dana od početka obavljanja djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika.

Kao što je u radu spomenuto i prikazano najveće prihode Autoklubu Rijeka donose tehnički pregledi, a oni su spadaju pod javnu ovlast koju im je dodijelila Republika Hrvatska. Zbog toga što je to javna ovlast, time je osigurana jednaka cijena za uslugu tehničkog pregleda na prostoru cijele države te uopće ne dolazi do razmjene dobara i usluga na tržištu. Zapravo niti ne postoji tržište usluga tehničkih pregleda jer je Republika Hrvatska to regulirala kao javnu ovlast.

Cijeli taj segment stjecanja nepovlaštenih povlastica i nepostojanja tržišta nije razjašnjen Zakonom o porezu na dobit. Sve to dovodi do konfuzne i nedefinirane situacije koja na kraju stvara prostor za manipulacije.

U nastavku je prikazan zahtjev za očitovanjem i izdavanjem obveznog mišljenja Porezne uprave. Mišljenje je poslano od strane Autokluba Rijeka kako bi se utvrdio status oko plaćanja poreza na dobit te da se utvrdi točno činjenično stanje po kojem AK Rijeka treba dalje postupati.

Slika 8. Zahtjev za mišljenjem - Autoklub Rijeka

utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost. Navedena odrednica kojom je propisan rok od osam dana za prijavu primjenjuje se od 1. siječnja 2015. godine, izmjenama Zakona o porezu na dobit, objavljeno u NN 143/14.

U članku 6. Pravilnika o porezu na dobit, stavak 1. propisano je da neovisno o tome ima li određena osoba u svojim aktima o osnivanju za cilj ostvarivanje dobiti ili samo prihoda radi financiranja svoje djelatnosti, **a prihode stječe razmjenom dobara i usluga na tržištu**, smatra se da ona obavlja djelatnost na način i uz uvjete po kojima tu djelatnost obavljaju i poduzetnici koji su osnovani radi stjecanja dobiti.

Promatrajući navedeno po biti stvari, zaključujemo kako je potrebno ispuniti istovremeno dva uvjeta da bi se udruga smatrala obveznikom plaćanja poreza na dobit, i to:

- ako obavlja gospodarsku djelatnost;
- te ako bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu.

U smislu što se smatra gospodarskom djelatnošću, navedeno nije pojašnjeno odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dobit. Navedeno je pojašnjeno kroz odredbe Općeg poreznog zakona (NN 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15) na način da se gospodarskom djelatnošću smatra razmjena dobara i usluga na tržištu radi ostvarivanja prihoda, dohotka, dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi. Po članku 31. Zakona o udrugama, udruge mogu ostvarivati prihode obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi i obavljanjem gospodarske djelatnosti samo ako je to propisano statutom i ako je sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti. Drugim riječima, gospodarsku djelatnost udruga može obavljati pored djelatnosti kojima se ostvaruju njezini ciljevi utvrđeni statutom, ali ih ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Međutim, valja istaknuti kako Zakon o porezu na dobit i Pravilnik o porezu na dobit ništa ne pojašnjava, već samo navodi „*ako bi neoporezivanje udruge stavilo ju u povoljniji položaj na tržištu od poduzetnika koji je obveznik poreza na dobit i obavlja tu istu gospodarsku djelatnost*“.

Nigdje ne postoji pojašnjenje što točno znači formulacija: „*čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu*“.

Mišljenje, moli se

Baš iz razloga što navedeno nije pojašnjeno, a kako bi otklonili bilo kakvu dilemu oko statusa i možebitnih zakonskih obveza poreza na dobit za Autoklub Rijeka kao neprofitne organizacije koja obavlja javne ovlasti, ovim putem obraćamo se Poreznoj upravi sa zamolbom za mišljenje da li je Autoklub Rijeka u obvezi postupiti po čl. 2. stavak. 7. Zakona o porezu na dobit ?

Još jednom ističemo koje su to javne djelatnosti Autokluba Rijeka:

- članstvo i ~~touring~~ poslovi (u sklopu HAK-a)
- pomoć na cesti
- tehnički pregled i registracija vozila
- te carinski poslovi

Sve navedeni poslovi u okviru djelatnosti predstavljaju javnu ovlast sukladno Zakonu o Hrvatskom autoklubu i Zakonu o sigurnosti prometa na cestama te se isti ne obavljaju u svrhu

Izvor: Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-mišljenje. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Slika 9. Zahtjev za mišljenjem - Autoklub Rijeka

stjecanja dobiti već isključivo radi ispunjenja statutarnih odredbi o ciljevima HAK-a i Autokluba Rijeka. Navedeno se između ostalog može potvrditi i kroz Rješenje Ustavnog suda, Broj: U-I.229/2000 od 20. rujna 2000.g., kojim se propisuje: *“da poslovi tehničkih pregleda vozila nisu stvoreni na tržištu, nego su stvoreni zakonom i kao takvi predstavljaju propisanu obveznu radnju, koja je po svojoj biti inspekcijskog karaktera, a kada se u vidu imaju i poslovi registracije vozila da je tada jasno da se radi o inspekcijsko upravnim poslovima”*. Tehnički pregled vozila je djelatnost od općeg društvenog interesa gledajući iz aspekta sigurnosti prometa na cestama, obavezan za sva motorna i priključna vozila osim radnih strojeva, što je regulirano odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama. Radi se o poslovima koji ne predstavljaju razmjenu dobara i usluga na tržištu. Izravna posljedica ne postojanja tržišta (netržišno stjecanje prihoda) je u tome što iz članka 6. stavak 1. Pravilnika o porezu na dobit proizlazi da se onda niti ne obavlja djelatnost na način i uz uvjete po kojima tu djelatnost obavljaju i poduzetnici koji su osnovani radi stjecanja dobiti. Dakle, nepostojanje tržišta implicira ne postojanje gospodarske djelatnosti i nepostojanje neopravdanih povlastica na tržištu.

Iako utvrđujemo i plaćamo porez na dobit, mišljenja smo kako Autoklub Rijeka nije obveznik poreza na dobit po svom statusu te ako Porezna uprava utvrdi kako se radi o obavljanju gospodarske djelatnosti ostajemo i dalje obveznik poreza na dobit, uz prethodno izdavanje rješenja od strane Porezne uprave u kojem ga se određuje poreznim obveznikom po toj osnovi.

Od strane Porezne uprave očekujemo da se izjasni po pitanju poslova u sklopu djelatnosti Autokluba Rijeka smatraju li se isti poduzetničkom odnosno gospodarskom djelatnošću te u slučaju da je to tako očekujemo da Porezna uprava o tome donese rješenje, kako bi mogli valjano postupati. Cilj je Autokluba Rijeka postupati u skladu sa Zakonom i određivanje statusa u tom smislu je od velike važnosti.

Izvor: Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-mišljenje. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Autoklub Rijeka kao što se vidi u PD obrascu i samom zahtjevu za izdavanjem obveznog mišljenja Porezne uprave, plaća porez na dobit te ga nastavlja plaćati i u budućnosti.

Na osnovu zahtjeva za mišljenjem koji je poslan, Porezna uprava je odgovorila sa uputom o postupanju kojom nije detaljno razjašnjen problem zbog kojeg se zahtjev za mišljenjem i slao. Također Porezna uprava nije izdala obvezujuće mišljenje po kojem Autoklub Rijeka treba dalje postupati. Zapravo je samo rečeno da zbog velikog broja udruga i kompleksnosti konkretne situacije, proces utvrđivanja konačnog odgovora i izdavanja mišljenja može potrajati.

Slika 10. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 410-01/15-01/1590
 URBROJ: 513-07-21-01/15-1

Zagreb, 20. listopada 2015.

50410 VLADA REPUBLIKE HRVATSKO
 URED ZA UDRUGE

Primljeno: 9. 11. 2015.	
Klasifikacijska oznaka: 410-01/15-01/03	Članak: 504/19
Uredbeni broj: 513-15-01	član. / Voj. /

POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED
- svima

PREDMET: Porezni status neprofitnih pravnih osoba
 - uputa o postupanju, daje se

Zbog potrebe pravilnog i jedinstvenog postupanja službenika Porezne uprave prilikom utvrđivanja poreznih obveza neprofitnih pravnih osoba kojima osnivač nije Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave ili jedinica lokalne samouprave, u nastavku dajemo sljedeću uputu.

Imajući u vidu da su brojne neprofitne organizacije, posebice udruge koje djeluju i više godina, prijavile ili će prijaviti povremeno ili trajno obavljanje određene gospodarske djelatnosti, što istovremeno ne podrazumijeva i obvezu plaćanja poreza na dobit prije nego što se utvrdi dovodi li neoporezivanje do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, prilikom utvrđivanja poreznih obveza neprofitnih organizacija (pravnih osoba kojima osnivač nije Republika Hrvatska, jedinica područne (regionalne) samouprave ili jedinica lokalne samouprave) potrebno je, pored poreznih propisa, obratiti posebnu pozornost na posebne propise u skladu s kojima su te osobe osnovane te uzeti u obzir razloge njihova osnivanja.

Sukladno članku 2. stavku 1. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine, broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13 i 143/14; dalje u tekstu: Zakon) porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.

Člankom 2. stavkom 5. Zakona, propisano je kako tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako tim Zakonom nije drukčije određeno. Prema stavku 6. istog članka Zakona, državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.

Izvor: Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Uputa Porezne uprave na temu GOSPODARSKE DJELATNOSTI kod udruga. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Slika 11. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju

utvrđivanja obveze poreza na dobit osobama koje temeljno nisu obveznici poreza na dobit, potrebno je utvrditi da li iste obavljaju i u kojem opsegu općekorisne aktivnosti zbog kojih temeljno nisu obveznici poreza na dobit, način obavljanja gospodarske djelatnosti, je li ta djelatnost komplementarna temeljnoj neoporezivoj djelatnosti neprofitne pravne osobe i jesu li proizvodi ili usluge koje ta načelno neprofitna pravna osoba na određeni način nudi na tržištu nastali kao učinak odnosno posljedica obavljanja određene neoporezive djelatnosti te pravne osobe. Kada se uzme u obzir sve naprijed navedeno, potrebno je utvrditi da li se neoporezivanjem te djelatnosti stječu neopravdane povlastice na tržištu.

Uzimajući u obzir naprijed navedene zakone kojima se utvrđuje, između ostaloga, potreba za organiziranjem različitih neprofitnih organizacija, potrebno je uzeti u obzir koliko važnu društvenu, socijalnu i humanitarnu funkciju obavljaju organizacije koje brinu o potrebama određenog dijela građana na način da za njihove potrebe troše sredstava organizacije i za čije potrebe državna uprava skrbi na drugi način ili izražava poseban interes te se u tom smislu smatraju posebno zaštićenim osobama. Primjerice, to su organizacije koje obavljaju aktivnosti vezane uz oboljele osobe, osobe s invaliditetom, djecu, sportske aktivnosti djece ili aktivnosti umirovljenika, nezaposlene osobe, beskućnike, žene žrtve nasilja, bivše zatvorenike, liječene ovisnike, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju, kada im uz osnovnu socijalnu, humanu, psihološku pomoć ili podršku omogućuju pomoć organiziranjem smještaja, prehrane, odjeće i drugih troškova koji su u određenom trenutku potrebni tim osobama ili članovima udruge.

Međutim, razvidno je kako ovakav postupak za Poreznu upravu nije jednostavan obzirom da je potrebno procjenjivati, od slučaja do slučaja, dvije funkcije koje se međusobno mogu preklapati, a to su opće dobro i javni interes u odnosu na gospodarsku korist samo određenih osoba. Navedeno se ne može utvrditi samo na temelju statuta ili drugog relevantnog akta, već ja za porezne svrhe potrebno utvrditi sve relevantne činjenice koje mogu imati utjecaja na oporezivanje, uzimajući u obzir OPZ i gospodarsku bit.

Nadaje, u slučaju utvrđivanja porezne obveze neprofitnim pravnim osobama razvidna je potreba za komunikacijom s odgovornim osobama iz te organizacije od koje se očekuje postupanje u dobroj vjeri. Moguće je da će za utvrđivanje poreznih obveza kod nekih neprofitnih osoba biti potrebno izvršiti pregled poslovnih knjiga i dokumentacije ili porezni nadzor. Napominjemo da je posebnu pozornost potrebno obratiti na one neprofitne pravne osobe koje su osnovane od neke profitne pravne ili fizičke osobe odnosno poduzetnika ili je neprofitna pravna osoba na neki drugi način izravno povezana s profitnim pravnim ili fizičkim osobama koje su porezni obveznici

Pri donošenju odluke o utvrđivanju obveza poreza na dobit uputno je iskoristiti uvide u evidencije Ministarstva financija iz registara neprofitnih organizacija, te prikupiti podatke o izvorima prihoda, raspodjeli rashoda te druge podatke o aktivnostima te pravne osobe. Kada je riječ o udrugama, uputno je provjeriti provodi li udruga aktivnosti odnosno projekte ili programe od interesa za opće dobro, što je moguće na način da se utvrdi ima li udruga potpisan ugovor s davateljem financijskih sredstava iz javnih izvora odnosno nadležnim tijelima državne uprave ili jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave.

Postupak utvrđivanja obveza poreza na dobit je posebice otežan zbog velikog broja neprofitnih organizacija, posebice udruga, kod kojih je već uočeno da su određene iskoristile zakonom propisane mogućnosti obavljanja određenih djelatnosti pružanja usluga ili prodaje proizvoda uz naknadu, dok ne obavljaju nikakve aktivnosti od interesa za opće dobro ili ih obavljaju u vrlo maloj mjeri, iako te aktivnosti imaju upisane u statut ili u akte o osnivanju. Takvim neprofitnim organizacijama utvrđivanje obveze upisa u sustav poreza na dobit nije sporno.

Slijedom navedenoga, može se zaključiti, nakon što osobe iz članka 2. stavka 6. Zakona prijave obavljanje gospodarske djelatnosti nadležnoj ispostavi, samo će se u određenim slučajevima i to trajnog obavljanja djelatnosti uz naknadu, kao što su:

- pružanje ugostiteljskih usluga, neovisno da li se naknada naziva članarinom ili nekim drugim nazivom,
- pružanje usluga korištenja prostora za rekreaciju, neovisno da li se naknada naziva članarinom ili nekim drugim nazivom,
- pružanje računovodstveno-knjigovodstvenih, administrativno-financijskih, informacijsko-komunikacijskih i/ili konzultantskih usluga drugim fizičkim i/ili pravnim osobama uz naknadu,

www.porezna-uprava.hr

Izvor: Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Uputa Porezne uprave na temu GOSPODARSKE DJELATNOSTI kod udruga. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

Slika 12. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju

- davanje u zakup uz naknadu poslovnih, stambenih ili drugih prostora, opreme i sredstava za rad pravnim i fizičkim osobama, utvrditi obveza plaćanja poreza na dobit. Međutim i u navedenim slučajevima potrebno je kod donošenja odluke o utvrđivanju poreznog statusa svaki slučaj razmatrati ponaosob uzimajući u obzir sve poznate i predočene činjenice bitne za oporezivanje, kako je navedeno u tekstu upute.

Zbog svega navedenoga, u početku postupka utvrđivanja poreznih obveza potrebno je odgovornim osobama iz neprofitnih organizacija napomenuti da će naprijed navedeni postupak moguće potrajati određeno vrijeme, a u međusobnoj komunikaciji, koja je naprijed navedena, utvrdit će se i porezni status. Nadalje, ukoliko se porezna obveza ne utvrdi u jednom poreznom razdoblju odnosno nakon provedenog postupka, moguće je da će se ti postupci ponoviti u sljedećem razdoblju. Dakle, odluka se ne može smatrati konačnom obzirom da je i poslovanje neprofitnih organizacija podložno izmjenama koje naknadno mogu dovesti do utvrđivanja obveze plaćanja poreza na dobit. Isto tako, uputno je, radi pojednostavljenja postupka utvrđivanja poreznih obveza osobama koje vode računovodstvo sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 141/12), odgovorne osobe neprofitnih organizacija uputiti da svoje gospodarske djelatnosti trajnog karaktera mogu izdvojiti u poseban pravni subjekt (trgovačko društvo).

POMOĆNICA MINISTRA
RAVNATELJICA

Jasna Kropf

Dostaviti:

1. Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge
2. Ministarstvo financija, Državna riznica

Izvor: Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Uputa Porezne uprave na temu GOSPODARSKE DJELATNOSTI kod udruga. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)

5. Zaključak

Udruge su učestali oblik udruživanja građana u Republici Hrvatskoj. Njihov cilj osnivanja nije stvaranje dodane vrijednosti i ostvarivanje profita već unaprjeđenje te promicanje javnog i društvenog interesa. Statutom udruge se definiraju ciljevi koje udruga želi ostvarivati te djelatnosti kojima se oni bave da bi poboljšali i unaprijedili društveni i javni interes.

Međutim udruge se mogu baviti gospodarskim djelatnostima i na taj način stjecati dodanu vrijednost i ostvarivati profit. Taj segment djelatnosti neprofitnih organizacija ima profitno obilježje te u slučaju da se pojavljuje višak prihoda nad rashodima isti podliježe oporezivanju. Računovodstveni okvir i pravila financijskog poslovanja regulirana su Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. U tom dijelu zakonom je točno precizirano i regulira računovodstvo i financijsko poslovanje udruga i tu se ne otvaraju dodatna pitanja niti se pojavljuju nejasnoće u tumačenju zakonskog okvira..

Udruge koje obavljaju gospodarsku djelatnost podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost i porezom na dobit. Taj dio je reguliran Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Zakonom o porezu na dobit. Međutim tim zakonima nije posebno niti precizno regulirano oporezivanje udruga jer navedeni porezni oblici vezani su na poslovanje trgovačkih društva.

Oporezivanje porezom na dodanu vrijednost ne stvara konfuznu situaciju zato što je zakonski jasno razjašnjeno kada je fizička ili pravna osoba obveznik plaćanja poreza na dodanu vrijednost, a kada nije. Odnosno kada fizička ili pravna osoba u prethodnoj poslovnoj godini prijeđe prag od 300.000,00 kn prometa, automatski postaje obveznikom plaćanja poreza na dodanu vrijednost.

Međutim do problema dolazi prilikom oporezivanja porezom na dobit iz razloga što zakon ne dijeli svoju regulaciju na profitne i neprofitne djelatnosti već samo gleda višak prihoda nad rashodima. Zbog toga dolazi do diskriminacije udruga zato što je glavni argument Zakona o porezu na dobit taj da bi neoporezivanje porezom na dobit dovelo do nepovoljnih povlastica na tržištu.

Međutim na primjeru Autokluba Rijeka može se vidjeti da oporezivanje porezom na dobit dovodi do niza situacija o kojima postoje različita mišljenja o opravdanosti oporezivanja i iznosu porezne obveze. Autoklub Rijeka obavlja javnu ovlast tehničkih pregleda koju mu je dodijelila Republika Hrvatska. Javnom ovlasti država osigurava jednaku cijenu usluge na prostoru cijele RH, koju u ovom slučaju pružaju autoklubovi. Baš zbog te činjenice i činjenice

da zapravo ne postoji tržište na kojem netko može stvarati nepovlaštene povlastice neplaćanjem obveze poreza na dobit, dolazi do konfuzne i nejasne situacije.

Autoklub Rijeka redovito podmiruje svoju obvezu poreza na dobit ali je bez obzira na to poslala zahtjev Poreznoj upravi da izdaju obvezujuće mišljenje vezano za porez na dobit. Porezna uprava je odgovorila sa mišljenjem ali nije izdala obvezujuće mišljenje već se ogradila da postupak utvrđivanja poreza na dobit je otežan i dugotrajan zbog velikog broja udruga.

Nedovoljno definiran Zakon o porezu na dobit te nejasne upute Porezne uprave dovode do konfuzne situacije koja stvara podlogu za porezne manipulacije i tretiranje Zakona od slučaja do slučaja te dovodi do različitog postupanja u sličnim situacijama.

Popis literature

1. Anić-Antić, P., Idžojić, I. i Sesar, D. (2018). UTJECAJ UČINAKA PRIVREMENIH RAZLIKA NA OBJEKTIVNOST FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ SUKLADNO NOVIM POREZNIM PROPISIMA.
2. Banožić, S (2016), Računovodstvo neprofitnih organizacija obveznika poreza na dodanu vrijednost na primjeru udruge Hrvatskog društva za kontrolu bez razaranja, Diplomski rad, Zagreb, Ekonomski fakultet
3. Drača, A. (2015), Računovodstvo neprofitnih organizacija, Diplomski rad. Rijeka: Ekonomski fakultet
4. Dremel, N.(2018), Donacije u stvarima. RRIF, str 227-228.
5. Dremel, N.(2018), Jednostavno knjigovodstvo u sustavu neprofitnog računovodstva. RRIF, str 140-149.
6. Dremel, N (2013) Računovodstvene politike u neprofitnom računovodstvu, RRIF, 12, str. 1-9
7. Ekonomski pregled, 69 (6), 744-763., dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/216011>
8. ePorezna, Upute, dostupno na: <https://e-porezna.porezna-uprava.hr/Upute/ePorezna-Korisnicki-Prirucnik.pdf>
9. Felker, J. (jelena.felker@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-Obrazac PD. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)
10. FINA, Neprofitne organizacije, dostupno na: <https://www.fina.hr/neprofitne-organizacije>
11. Hrvatski autoklub, dostupno na: <https://www.hak.hr/hak/> (31.08.2019.)
12. Klarić Pisačić, M., Manojlović, N. i Pisačić, M. (2018). Promjene stope PDV-a i pokazatelji profitabilnosti u ugostiteljstvu. Obrazovanje za poduzetništvo - E4E, 8 (1), 25-40. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/20266>
13. Ministarstvo uprave, Registar udruga, dostupno na <https://uprava.gov.hr/registar-udruga/826>
14. Moja uprava, Imovina udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/imovina-udruga/1568>
15. Moja uprava, Gospodarska djelatnost udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/gospodarska-djelatnost-udruga/1567>

16. Moja uprava, Računovodstvo udruga, dostupno na: <https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruga/racunovodstvo-udruga/1566>
17. Moja uprava, Udruge u poreznom i carinskom sustavu, dostupno na:
<https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruga/udruga-u-poreznom-i-carinskom-sustavu/1569> (31.08.2019)
18. Narodne novine (2014) Zakon o udrugama. Zagreb: Narodne novine d.d.,
19. Narodne novine (2007) Zakon o volonterstvu. Zagreb: Narodne novine d.d.
20. Narodne novine (2015) Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Zagreb: Narodne novine d.d.
21. Narodne novine (2019) Zakon o porezu na dodanu vrijednost. Zagreb: Narodne novine d.d.
22. Narodne novine (2018) Zakon o porezu na dobit. Zagreb: Narodne novine d.d.
23. Narodne novine (1994) Zakon o Hrvatskom autoklubu. Zagreb: Narodne novine d.d.
24. Narodne novine (2019), Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zagreb: Narodne novine d.d.(NN 85/15, 121/16, 99/18, 25/19)
25. Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr), 08. svibnja 2018. Autoklub Rijeka-mišljenje. E-mail za Perić, D. (pericdomagoj@yahoo.com)
26. Perić, M. (mile.peric@ak-rijeka.hr),08. svibnja 2018. Uputa Porezne uprave na temu GOSPODARSKE DJELATNOSTI kod udruga. E-mail za Perić, D.(pericdomagoj@yahoo.com)
27. Porezna uprava, Priručnici, dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/PP%20Udruga%20KB%202012%20WEB.pdf 31.08.2019.
28. Statut Autoklub Rijeka, dostupno na: <https://www.ak-rijeka.hr/ak-rijeka/> (31.08.2019.)
29. Vašiček, D. i Vašiček, V. (2016) Računovodstvo proračunskih i neprofitnih organizacija. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
30. V. Vašiček, A. Jermen: Izazovi u financiranju neprofitnih organizacija. RIF-ov časopis za računovodstvo, reviziju, financije i pravo u sustavu proračuna i neprofitnom sektoru. HZRIFD. Vol. VI (2011) , 11; 35-46 (stručni rad)

Popis slika:

Slika 1. Obrazac P-PDV	21
Slika 2. Obrazac PD	28
Slika 3. Obrazac PD	29
Slika 4. Obrazac PD	30
Slika 5. Obrazac PD - Autoklub Rijeka	37
Slika 6. Obrazac PD - Autoklub Rijeka	38
Slika 7. Obrazac PD - Autoklub Rijeka	39
Slika 8. Zahtjev za mišljenjem - Autoklub Rijeka	42
Slika 9. Zahtjev za mišljenjem - Autoklub Rijeka	43
Slika 10. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju	44
Slika 11. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju	45
Slika 12. Porezni status neprofitnih pravnih osoba - uputa o postupanju	46

Popis tablica:

Tablica 1 Iznos porezne osnovice i godišnjeg paušalnog iznosa.....	26
--	----

Životopis

Osobni podaci

- Ime i prezime: Domagoj Perić
- Datum i mjesto rođenja: 02.07.1994, Rijeka
- Email: pericdomagoj@yahoo.com

Obrazovanje

- 2017 – danas Ekonomski fakultet Zagreb, diplomski studij Računovodstvo i revizija
- 2013. – 2017. Ekonomski fakultet Zagreb, preddiplomski studij Poslovne ekonomije
- 2009 – 2013 Ekonomska škola Mije Mirkovića, Rijeka

Radno iskustvo

- listopad 2017. - danas Tehnički direktor u nogometnom klubu Maksimir

Rad na računalu

- MS Office Word, Excel, Outlook, Power Point

Poznavanje stranih jezika

- Engleski jezik (B2)